Ч. 204 Второк 10 (22) вересня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвика Пльона і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Пос. Вахнянин перед своїми виборцями.

В суботу, 19 н. ст. вересня здавав посол Вахнянин справу з своєї діяльности посольскої виборцям округів судових: Жовків, Мости Великі. Збори відбулись в сали маґістрату в Жовкві. На збори прибули виборці з 27 сел і місцеві з Жовкви. Посол в довшій річи, перериваній частими одобрюванями виборців, порушив всї справи, переведені Радою державною і Соймом в користь рільників, именно дрібних хлїборобів. В обороні інтересів селяньских промавлав посол чотири рази, почавши від весни 1894 до тепер. Подавши в скороченю зміст своїх бесїд, поясняючих сумне положенє материяльне селян галицких, подав посол і зміст законів, ухвалених радою державною в користь дрібних хлїборобів. І так:

1) Новим законом податковим обнижено хлїборобам взагалї податок ґрунтовий о 10 кр. на однім ґульдені пидатку домово-клясового.

2) Ухвалено перевести ревізию катастру ґрунтового, щоб справити похибки давнїйші в заклясованю поодиноких парцель.

3) Суму податку ґрунтового обнижено з 37½ міліона зр. на 35 міліонів.

4) Ухвалено опуст податку ґрунтового на случай шкід від граду, повений, огню, миший, посухи, слоти, морозу і сніть.

5) Ухвалено новий закон процесовий (процедури цивільної), на основі котрого всякі процеси будуть переводити ся коротше, справедливійше і дешевше.

6) Спонукано міністерство війни до видання розпоряджения, на підставі котрого жовніри, селяньскі діти, будуть могли бути урльоповані вже по другім році служби.

7) Побільшено фонд меліорацийний на поправу ґрунтів. З фонду сего будуть могли користати громади, хоч би і задовжені в висоті 10 разового чистого доходу катастрального.

8) Рада державна вимогла на міністрі скарбу, що він обіцяв дати в найблизшім часї 10 міліонів зр. на справи рільничі.

Крім того підготовлено деякі закони, зміряючі до облегчення долї рільників. І так:

1) Задумано змінити закон о свойщині, щоб громади не потребували платити кошти лїчення і удержування тих громадян, що колись вийшли в сьвіт, на чужину.

2) Задумано збільшити виріб соли для худоби і улекшити набуванє тої-ж соли.

3) Підготовлено закон о спілках рільничих, щоби устроїти по селах зсипи збіжеві, каси задаткові свої, склади доброго насїня і знарядів господарских і зблизити хлїбороба яко продуцента до консументів. Закон сей має на цїли і видобути селян з довгів банкових.

В соймі краєвім порушено:

1) Справу знесеня нотариятів і полагодженє справ продажі і купна землї як і справу спадкову через суди.

2) Справу знесеня такс (17½ кр.) за доручення судові в справах спадкових.

3) Зміну закона о заразї на худобу в той спосіб, щоби не замикати ярмарків, а вибивати заражену і здорову худобу за винагородою втрат в висоті 50 і 80 проц. вартости.

4) Змінено закон ловецкий і закон конкуренційний для будови церквий.

5) Велено Видїлови краєвому підготовити новий закон дороговий і розложити тягари рівномірно на громади і двори.

6) Зроблено кредит для селян в банку краєвім приступнїйшим.

7) Підвисшено плату учителів сїльских.

Посол указав відтак на те, що єму удалось виєднати з скарбу державного для погорільців Вишатич запомогу 5.000 зр., а для других двох сел менші запомоги; що промавляв в Радї державній за підвисшенєм конґруи для духовеньства, а Коло польске спонукав до піднесення справи лучшого заосмотрювання вдів і сиріт по сьвящениках руских.

Рівнож і на поли придбаня ширших прав национальних народови рускому трудились посли рускі Ради державної успішнїйше, як коли-небудь давнїйшими часами. І так удалось послам руским в соймі і Радї державній перерти:

1) Що у всїх семінариях учительских мужеских у Львові, Тернополи, Станіславові, Самборі і Сокали, як і в женьских у Львові і Перемишли учать ся будучі учителї і учительки шкіл народних по половинї предметів в рускім язицї.

2) Що при всїх семінариях учительских (з виїмком Перемишля) засновано 4-клясові рускі школи вправ.

3) Що в Коломиї заложено ґімназию руску а в Перемишли відділено руску ґімназию від польскої.

4) Що в Перемишли і Коломиї заложено кляси підготовляючі при ґімназиях руских.

5) Що відкрито катедру історії рускої на университетї львівскім.

6) Що подавано рускі написи на старовствах, судах і двірцях зелїзничих у всхідній Галичинї.

7) Що позволено на рускі вписи в книгах ґрунтових.

---

71)

Дїти капітана Ґранта.

Фантастично-наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

До вершка гори було ще яких сто стіп; дійти до него як найскорше було цїлию збігців, щоби могли схоронити ся перед очима диких по противній сторонї гори. Надіяли ся, що найдуть якісь доступні гори, куди перейдуть дальше. Гонені безнастанним криком дикунів спішили скоро під гору. Товпа Маорісів наближала ся.

— Відваги товариші — заохочував Ґленарван.

За яких пять мінут опинили ся на вершку гори і аж там оглянули ся, щоби роздивити ся по околици і знати, куди дальше утїкати.

З тої висоти могли обіймити очима цїле озеро Тавпо, що простягало ся на захід поміж горами. З півночи виднїли вершки гори Пиронґія, з полудня бухаючий огнем вулькан Тонґаріро, а від всходу очи опирали ся о хребет гір Ваґіті, що перерізують остров безперервно на півночи від проливу Кука аж до всхідного пригірка. Отже треба було зійти по противній сторонї гори і запустити ся в тїсні вивози без нїякого способу добути ся з них. Ґленарван зажурений кинув довкола себе оком, мраки вже не було, отже міг бачити без перешкоди і найменші заглублення землї. Найменший рух диких не міг укрити ся перед єго поглядом.

Коли станули на вершку, були Маорісі вже лиш о пятьсот стіп віддалені від них. Хоч коротко спочивали, не міг Ґленарван позволити на довшу перерву; утомлені збігцї мусїли утїкати зі страху, щоби їх не дїгнали.

— Зходім — кричав Ґленарван — заки переймуть нас!

Але в хвили, коли бідні женщини підіймали ся з великим напруженєм відозвав ся майор:

— Нема найменшої потреби! Дивіть Ґленарван!

І всї побачили в рухах Маорісів якусь невитолковану зміну. Нагле здержали ся в погони. Напад на гору задержав ся, немов на якийсь рішучий приказ. Ґорда дикунів задержавши ся в погони, станула як морска филя супротив неприступної скали.

Кровожадні Маорісі добігши до підніжа гори грозили з криком рушницями і топорами, але нї на крок не поступили наперед. Пси їх так як і они, немов вросли в землю і брехали скажено.

І що стало ся? Яка невидима сила здержувала Маорісів? Збігцї дивили ся не розуміючи причини, в страху, щоби ті якісь чари, що держали підданих Каі Куму не розвіяли ся.

Нагле роздав ся крик з грудий Джона і всї звернули ся в иншу сторону. Джон показав їм рукою на малу загороду, збудовану на самім вершку гори.

— То гріб Кара Тете! — крикнув Роберт.

— Справдї? — спитав Ґленарван.

— Так, мильорде, то той гріб, я єго добре пізнаю.

Роберт не помиляв ся. Пятьдесять кроків понад ними, на найвисшім місци гори, сьвіжо помальовані стовпи творили не велике огородженє, котре вкінци й Ґленарван пізнав, яко гріб начальника Маорісів. Дивний сустїк обставин завів утїкаючих на то місце.

Льорд з своїми товаришами підійшли до огорожі. Широкий отвір заслонений рогожами служив за вхід. Ґленарван переступаючи поріг тої загороди, подав ся скоро взад.

— Якийсь дикий — сказав.

— Дикий в гробівци? — спитав майор.

— Так.

— Дурниця, ходім!

Ґленарван, майор, Джон Менґлїс і Роберт увійшли до середини. Сидїв там Маоріс окритий широкою плахтою з формійом. Черт єго лиця не можна було пізнати, бо в гробівци було ще темно; сидїв спокійно і найрівноду шнїйше в сьвітї заїдав.

Ґленарван хотїв до него відозвати ся, коли Маоріс випереджуючи єго сказав милим голосом і дуже добре по анґлїйски:

— Сїдайте, любий льорде, снїданє готове.

То був Паґанель. Почувши єго голос всї вбігли до середини і по черзї стали стискати честного ґеоґрафа. Віднайдено Паґанеля і всїм здавало ся, що з ним найшли спасенє. Стали

8. Що позволено властям писати до сторін руских по руски і рускими буквами.

9) Що закони державні видають ся в чистім рускім язицї.

10) Що заведено язик викладовий руский при науцї практичній в школї рiзьбарскiй в Коломиї.

11) Що призволено на заложене руского товариства асекурацийного: „Днїстер“.

12) Що для розбудженя руху наукового дано з фондів державних значні запомоги (по 1.500 зр. річно) науковому товариству ім. Шевченка.

Рускі посли ради державноï не спускали з ока і інтереси духові братів своїх буковиньских. Они, в порозуміню з рускими послами сойму буковиньского причинились до того:

1) Що усунено неприхильного Русинам президента краю.

2) Що надзір над наукою в школах руских народних, поручено окремому інспекторови Русинови.

3) Що в склад ради шкільноі в Чернівцях увійшов один член Русин.

4) Що заложено утраквістичні паралельні кляси (по половинї рускі, по половинї нїмецкі) при другій ґімназиї в Чернівцях і

5) Що престол митрополичий на Буковинї дістав зя в руки чоловіка не ворожого Русинам і рускій церкви.

Все то, закінчив пос. Вахнянив, одержали посли рускі в послїдних 6 роках в дорозї мирній, спокійній, без борби хотяй і не без трудів значних, без нарікaня на „щербату“ долю, постепенно, одно по другім, а роботу ту щиру благословив Бог Всемогучий.

Русь наша росте в силу і розвиваєсь. В думі державній раді нам і правительство і посли других народностий. З польскими послами уложились ми так, що они в нїчім не перебивають нас в наших змаганях на добро Руси.

Тою дорогою підемо і дальше, увірені, що сповнимо задачу нашу по силам, честно в хосен народу руского, краю і держави.

Я здав Вам, пп. Виборцї, справу з того, що рускі посли взагалї робили для селяньства і для народу руского, а Ви судіть мене.

Зібрані виборцї кликнули в один голос: дякуємо Вам, дякуємо щиро.

По справозданю виступали поодинокі селяни з своїми справами до посла.

Леско Лосин з Кунина говорив о за високім заклясифікованю ґрунтів в своїм селї.

Селянин з Гутиска жалував ся на шкоди, які виробляють їм зливи дождеві по причинї неуправильнених потоків гірских.

Другий селянин з Кунина жалував ся на неточне веденє аркушиків ґрунтових так, що нераз один селянин платить за другого податки.

Пастернак з Сопошина жалував ся на то, що їм ріка заливає сїножати по тій причинї, що маґістрат жовківский не вичищує русла річки Свинї.

Селянин з Нового Села жалував ся на занедбане доріг повітових.

Війт Дучемінський з Волї Висіцкоï жалував ся що їм за 4 кільометри дороги цїсарскоï приходить ся платити 16 кр. рогачкового, тота Воля Висіцка належить до парохії в Жовкві.

Другі селяни з околицї Жовкви нарікали на плату копиткового при вивозї навозу з касарень жовківских на свої поля.

Мих. Раиць з Мервич жалував ся на злу дорогу через село до Куликова. Ще иньші селяни нарікали на секатуру із сторони сторожі скарбової в случаях, коли селяни ріжуть худобу на спільний ужиток.

Пос. Вахнянин давав селянам раду в їх справах, а деякі зобовязав ся перевести в їх хосен.

Перегляд полїтичний.

Рада державна скликана на день 1 жовтня с. р. Того-ж дня відбуде ся перше засїданє Палати послів, а на порядку дневнім засїданя стоять: проєкт закона о свойщинї і справозданє комісиї правничої з внесеня пос. Барайтера о проєктї закона для береженя вольности виборів.

Вчера відбули ся у Відни в ратуши збори робітників а скликуючий ті збори робітник Віндгольц подав до відомости зібраним, що їм відступлено ратуш під услівєм, що на зборах нїхто не буде промавляти по чески, бо Відень місто нїмецке і в ратуши не вільно по чески говорити. — В однім з реставраций віденьских відбули ся знов збори Чехів, на котрих зазначено, що антисеміти не додержали приреченя даного Чехам і длятого Чехи не повинні спільно з антисемітами поступати.

Здаєсь, що держави европейскі постановили рішучо виступити супротив Порти, і зажадати від неї зміни системи в самім Константинополи. На то вказують такі факти як ті, що Італия вислала три кораблї воєнні до заливу Безика і що прибули три француські кораблї воєнні до Мітелене, а три суть в дорозї. Наконець і праса нїмецка та российска стала відзивати ся в рішучім тонї і домагає ся упорядкованя відносин в Константинополи.

Новинки.

Львів дня 21 вересня 1896.

— **Є. Е. Маршалок краєвий** гр. Стан. Баденї виїхав в пятницю вечером до Будапешту, щоби там оглянути виставу краєву. До Львова поверне Маршалокві второк рано і виїде в дальшу подорож, щоби відбути люстрацию кількох повітів.

— **Іспити зрілости** цїлї і поправки розпічнуть ся в ІІ-ій ґімназиї у Львові дня 28-го с. м. — Іспити поправчі в IV-ій ґімназиї у Львові відбудуть ся: дня 23 с. м. письменні, а 24-го с. м. устні.

— **Нову краєву школу рільничу в Бережницн** під Стриєм відкрито торжественно в суботу рано. Школу сю заложив краєвий Видїл маючи на увазї головно образованє селяньских синів в рільництві. На торжественне відкрите тої школи виїхав до Бережницї член Видїлу краєвого і референт справ рільничих п. Е. Єнджейович.

— **Нова льокальна зелїзниця.** Міністерство зелїзниць удїлило Алойзию Мецґерови, бурмістрови Ясла, позволене на переведене вступних технїчних робіт для будови льокальної зелїзницї з Ясла через Жмигород до угорскої границї коло Конечної.

— **Руский народний театр,** перебуваючий тепер в Залїщиках, дасть в сїм тиждни такі представленя: Ві второк дня 22-го с. м. оперетку „Зїступня“, в четвер 24-го народну драму „Нещасна любов“, в суботу 26-го оперету „Мікадо“, а в недїлю 27-го комедию Янчука „Вихованець“.

— **З „Просьвіти“.** На засїданях головного видїлу з днів 7-го і 21-го липня, 5-го 8-го і 15-го вересня виключнто тов. „Руска Бесїда“ цїлий перший поверх власного дому; рішено вислати п. В. Короля на люстрацию читалень снятиньского і коломийского повіта; принято до відомости, що галицка кр. рада шкільна затвердила на нагороди пильности всї предложені видїлом книжочки, коли они лише будуть друковані правописею шкільною (фонетичною); виделеґовано від видїлу дра К. Левицкого па господарске віче в Тернополи, котре відбуде ся дня 3-го жовтня; принято 112 нових членів; окрім того полагоджено поменьші біжучі справи.

— **Смерть від грибів.** В Хлопах коло Комарна отруїла ся грибами минувшої суботи родина Андрія Роги, зложена з 4 осіб. Ті гриби, серед котрих находило ся богато їдовитих, приніс з лїса 16-лїтний син господаря. З'їли їх на вечеру, а кілька хвиль потім занедужала цїла родина серед познак отровеня. Три трупи наповнили хату, а четвертий (отець) боре ся зі смертию. Помимо того, що зараз пізнали всї, що недуга родини пішла від їдовитих грибів та що лїкар живе ду-

---

его випитувати, хотїли знати, яким способом і чому дістав ся на вершок Мавнґанаму, але Ґленарван одним словом спинив ту невчасну цїкавість:

— Маоріси! — сказав.

— Маоріси? — відповів Паґанель, здвигаючи раменами — то сотворіня, котрими погорджую.

— Але чи они не можуть?...

— Що они? То худоба! Ходіть і подивіть ся на них.

Всї вийшли за Паґанелем на двір. Зеляндцї стояли в тім самім місци що й перше у стіп гори викрикуючи і грозячи оружием.

— Кричіть, вийте, дріть ся, дурні тумани — сьміяв ся Паґанель — забороняю вам вступати на ту гору.

— А яким правом? — спитав Ґленарван.

— Правом табу, бо оно хоронячи гріб вожда хоронить і нас. Отже тепер вже знаєте чого я сюди утїк, немов до якого середновічного місця притулку.

— Господь Бог сам хоронить нас! — сказала леді Єлена і піднесла руки до неба.

Паґанель говорив правду; табу охороняючи гору, було немов щитом против нападу забобонних дикунів.

Для збігцїв не було то ще спасенїєм, але хвилею відпочинку і они рішили ся з неї скористати.

Ґленарван зі зворушеня не міг вимовити слова, майор лише хитав головою з очевидним вдоволенєм.

— Товариші — сказав Паґанель — коли дикуни схотять нас побідити своєю терпеливостию, то ошукають ся бо за два днї не будуть могли нїчого нам зробити.

— Утїкнемо — сказав Ґленарван — але яким способом?

— Не знаю яким — відповів Паґанель — але я певний, що так буде.

Всї хотїли зараз дізнати ся о пригодах Паґанеля, але дивна річ і незвичайна — він що так любив давнїйше говорити, тепер відповідав якось нерадо на питаня товаришів.

— Як они его змінили — гадав майор.

І справдї то не був той самий чоловік що перше. Обвивав ся своєю плахтою з формїєм і видко було, що уникав очий приятелїв. В розмові з ним всїх ударяла якась несьмілість, хоч з чемности удавали, що того не замічають. Коли на него не глядїли Паґанель був такий оживлений як і давнїйше.

О своїх пригодах сказав лише дещо товаришам, коли его обсїли під парканом гробівця. В замішаню, яке счинило ся при смерти Кара Тете, скористав і він так як Роберт з пригідної хвилї і утїк; але єму не повело ся так як молодому Ґрантови, бо попав на таборище Маорісів. Начальник, чоловік високого росту і приємного вигляду, виріжняв ся між своїми земляками. Говорив добре по анґлїйски і поздоровив Паґанеля, потираючи его ніс своїм носом. Паґанель аж сам себе питав, чи его уважають полонником, чи вільним? Однако коли побачив, що не може нї кроку зробити без товариства свого чемного господаря, порозумів зараз, що діє ся.

Той начальник, названщем Гайгі, що в маорісків язицї значить „промінь сонця“, не був злий чоловік, а окуляри і дальневид ґеоґрафа надавали єму в очах дикого великого значіня, бо старав ся привязати его до себе не лише добродїйствами, які єму сьвідчив, але ще, особливо в ночи, сильними посторонками з формїєм.

Так тревали днї. Чи в тім часї обходжено ся з Паґанелем добре, чи зле, тяжко було знати, бо збував питаючих півслівцями, що нї зле нї добре. Остаточно був полонником, а хоч не боян ся ноки-що о своє жите, то однако не уважав свого положеня за лїпше від положеня своїх приятелїв. Аж послїдної ночи удалось єму перегризти своï шнури і утечи. А що хоч здалека був на похоронї Кара Тете, що знав, що его похоронено на версї Мавнґанаму і що та гора від тої хвилї стала табу — то постановив там схоронити ся, бо не хотїв полишати краю, в котрім оставали его товариші недолї. Ту небезпечну річ перевів як раз тої ночи; дістав ся до гробу Кара Тете і покріпляючи свої сили ждав, аж небо живим щасливим случаєм не увільнить его товаришів.

Ось що оповів Паґанель о собі. Може що промовчав з своїх пригід, однако всї одноголосно бажали єму щастя до его щасливої утечі. Пізнавши взаємно свою минувшість за послїдні днї, стали подорожні роздумувати над своїм теперішним положенєм.

Положенє було все грізне, бо Маоріси, не сьміючи вийти на Мавнґанаму числили на та-

же близько села, візвано его аж по смерти матери, три години по вечери.

— **З Перемишлян** пишуть: В Перемишлянщині проявив ся в останнім часі відрадний факт. Ото за почином і при головній участи пп. Ів. Вудманюка і Володим. Витошиньского ц. к. інспектора шкільного, завязує учительство тутешного повіта, при помочи інтеліґенциї нашого міста, товариство руско-польского аматорского театру з осїдком в Перемишлянах, а цїль — розбуджувати живійший рух умисловий між як найширшим населенем нашого повіта. Щоби заінтересувати маючим завязати ся товариством нашу трохи байдужну публику і щоби доказати, що то товариство виважє ся справдї з своеї задачі, уряджено дня 25 серпня с. р. підчас з'їзду учителїв на окружну конференцию перше представлене на дохід убогої молодежи шкільної і представлене вийшло надсподївано удачно та дало дуже добре сьвідоцтво о силах тих, котрі уряджененем того представленя займали ся. Публика, особливо сама інтеліґентна часть еї зібрала ся численно, даючи тим доказ, що кинена гадка буде могла здійстнити ся. Друге представлене, уряджене 30-го серпня головно для провінциї, випало вправдї ще лучше що-до відограня штук, однак з публики замісцевої, крім двох сьвящеників не було нікого. Оба представленя складали ся з руских і польских штук. Так само і на будуче має ся увзглядняти штуки в обох мовах. Ходить лиш о те, щоби було задля кого увзглядняти мову руску.

— **З любови.** Капраль при 22-ім полку краєвої оборони в Чернівцях Рішнер був на маневрах і познакомив ся в Перемишли з касиеркою в каварни. Она ему припала так дуже до вподоби, що рішив ся втїчи потайки з нею до Чернівцїв. Що задумали, то зробили. Коли однак військо вернуло з маневрів, зараз почало ся против него слїдство. Рішнер знав, що его жде тяжка кара, тож розмочив чотири пачки сірників і випив то у вівторок. Він страшно мучив ся три дни і аж в четвер умер.

— **Судний день в Чернівцях** — як пише тамошна „Буковина", — знати було не лише по тім, що в навечере его сьвітили ся лукові лямпи електричні, котрі в наші неділї і сьвята не сьвітять, а на двірци не було анї одного фіякра, бо всї жидівскі, але сей день був справдї судним днем для Лейби Вайсмана. Посварив ся він з Файбішом Зінґером за якусь дївчину. Яков Штайнмец хотїв їх погодити, але Зінґер кинув ся на него і покалїчив его страшно ножем в груди і в живіт. Сїмох жидів арештовано і для них ще раз настане „судний" день.

— **Спадщину** без спадкоємцїв відкрито припадком по помершім в Добромили пенсионованім майорі Адальберті Тілю. Історня того відкритя така: П. Ружічка в Варадині на Угорщині, переходячи улицею, побачив у тамошного крамаря старий войсковий куферок і купив его за 1 зр. 10 кр. Куферок велїв віднести до дому і тут при помочи слюсаря — бо ключа не було — отворив его. Оглядаючи его в середині, відкрив п. Ружічка скритку, де найшов множество ріжних паперів, документів і листів, адресованих до майора Адальберта Тіля, а вкінци вартісні папери на суму 6000 зр. Купони від тих паперів не були відтинані вже від 1868 року. Всї ті річи задержав п. Ружічка у себе аж доки не зголосять ся по них спадкоємцї майора.

— **Смерть воздухоплавників.** Страшний випадок лучив ся дня 2-го серпня в великім парку в Кіне в Америцї, де розіграв ся заклад між двома воздухоплавниками, Францом Якобзеном, котрий вже 105 разів їздив бальоном, і якимсь Дедлїм. Оба мали з означеної висоти спустити ся на землю за помочию падаків. Бальони піднесли ся в воздух рівночасно. Бальон Якобзена експльодував у висоті 150 стіп. Вправдї удало ся Якобзенови відчепити падак; але не міг его отворити і він впав, ламаючи собі руки і ноги, в численно зібрану товпу, в котрій була і его жінка з сином. Небавом потім він помер. — Того самого дня лучив ся такий самий випадок в Дакос. Воздухоплавник Борзен зачіпив ся з своїм падаком о дерево. При тім зломив собі хребет і згинув за кілька хвиль.

— **Найбільший міст** на сьвітї є в Хінах. Він довгий на $8\frac{1}{2}$ кільометрів і збудований в поблизкости Санґанґу над берегом жовтого моря. Цїлий міст є з каміня, опертий на 300 камінних стовпах, а 21 метрів понад рікою. На кождім стовпі є ще мармуровий лев, і тим міст виглядає дуже величаво. Міст має вже стояти 800 лїт, однак по нїм того зовсїм не пізнати.

Штука, наука і лїтература

— „**Зорі**" ч. 17 з 1 (13) вересня с. р. містить в собі: продовжене повісти Івана Левицкого (Нечуя) „Не той став" і докінчене оповіданя пок. Михайла Петрушевича „Градобур"; — з поезий: „Декадент" Ів. Франка (стих присьвячений В. Щуратови і в нїм автор відпекуєсь, мов-би він був декадентом), „В Бескидах" Уляни Кравченко, „Нові поетичні твори Степана Руданьского" (в редакциї А. Кримского) і продовжене „Ігоря Сїверського" (Слова о полку Ігоревім) в сьпівомовнім перекладї Степана Руданьского; дальше: продовжене статьї дра І. Роллього в перекладї Василя Лукича „Жінки при Чигиринськім дворі в другій половинї XVII віку", оповістки і критичні замітки, житєпись Олександра Тищиньского (Україньця, патріота і дїятеля помершого 28 сїчня с. р. в Чернигові в 61 році житя), хроніку і бібліоґрафію; вкінци ілюстрациї: портрет Олександра Тищиньского, вид межиріцкого Сьвятотроїцкого манастиря биля Острога і Гайдамацкий котел тепер оберненний на „ґило" в Мотрениньскім монастири.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Чакатурн 21 вересня. Є. Вел. Цїсар приїхав тут вчера по полудни в супроводї Найдост. Архікн. Оттона на маневри третого корпуса (Ґрац) і тринайцятого (Загреб).

Константинополь 21 вересня. В Скутарі (проти Константинополя за Босфором) викрила полїция склад бом і переписку Вірмен турецких з Вірменами в Тифлїсї.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·2[illegible]
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[8]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	8·55	6·55	9·30	—
Підволочиск	2.34	10·05	—	8·05	510	—	—
Підвол. з Підз.	2.18	9·50	—	7·42	4·45	—	—
Черновець	9·55	—	—	2·01	7·28	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	6·13	—	—	—
Белзця	—	—	—	—	5·45	—	—
Мушини на Тарнів	5·10[1]	—	—	8·55[2]	6·55	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·51[3]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·00	1·51[4]	10·10
Брухович [5])	—	—	—	—	—	8·03	—
Брухович [6])	—	—	—	—	—	8·25	—
Янова	—	—	—	7·50[7]	—	5·28[8]	8·54[9]
Янова [9])	—	—	—	—	1.10	7·48	—

[1]) Від 25 червня до 15 вересня. [2]) Від 1 червня до 30 вересня. [3]) Від 10 липня до 31 серпня. [4]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [5]) Від 1 мая до 25 червня і від 15 серпня до 6 вересня. [6]) Від 26 червня до 14 серпня. [7]) Цїлий рік. [8]) Від 16 червня до 31 серпня. [9]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ких певних союзників як голод і спрага. То була річ часу, а дикі дуже терпеливі.

Ґленарван бачив ясно своє небезпечне положене, але постановив ждати на пригідну хвилю до утечі. Тому насамперед рішив обізнати ся з місцевостию, щоби винайти якийсь спосіб виходу. При помочи майора, Джона і Паґанеля розглянули ся добре по околици, розслїдили напрям доріг і спад гори. Хребет, що лучив Мавнґаниму з горами Вагіті був довгий на милю і тягнув ся вузкою полосою спускаючи ся ід рівнинам. На случай утечі можна було лише тою дорогою пустити ся в глубокі гори і змилити Маорісів. Але то було досить небезпечно, бо дикі уставили ся вздовж того хребта і могли їм загородити стежку.

Ґленарван запустив ся з товаришами досить далеко та Маоріси привитали їх градом куль. Однако кулї не досягли їх, лише вітер доніс до них кусники паперу з карабінових ладунків.

Зацікавлений Паґанель позбирав ті картки і став їх з трудом відчитувати.

— А то славно! — крикнув. — Згадайте в що ті дикини завивають свої набої?

— Не знаємо — відповів Ґленарван.

— В листки з біблії! Коли лиш такий ужиток роблять з сьв. Письма, то жаль менї місионарів! Тяжко їм буде заложити біблїотеку між Маорісами.

— А який-же уступ з біблії принесли нам їх кулї? — спитав Ґленарван.

— Слово Боже — відповів Джон, взявши один кусник паперу. — То слово велить нам надїятись — додав молодий капітан, повний непоколебимої віри правдивого Шкота.

— Перечитайте Джоне — сказав Ґленарван.

Джон відчитав ті слова:

„Псальм 90. — Коли завірив менї, освободжу его".

— Товариші! — сказав Ґленарван — занесїм ту картку нашим женщинам, она їх потїшить.

Коли вертали до гробівця замітили по дорозї, що земля під ними дрожить. То не було землетрясене, але щось в роді безнастанного дрожаня, якого зазнає судина наповнена кипучою водою.

Паґанель що перший замітив ту появу, звернув увагу своїх товаришів на вулканїчну природу гори. Вулкан міг на Мавнґаниму дуже легко отворити ся і треба було лише найменшого механїчного дїланя, щоби докінчити творене кватеру в білявім кременистім лупку гори.

Коли Маоріси побачили, що подорожні входили до огорожі гробівця, піднїли страшний крик на таке збезчещене сьвятого місця і почали стріляти. Однако їх кулї не досягали так далеко і падали в половині висоти гори. Збігцї увійшли спокійно до середини, де на сьвіжім гробі лежало оружиє: набиті рушниці, списа, топір з зеленого яспіса та припас пороху і куль, що міг вистати на вічні лови.

(Дальше буде).

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.